

ARKEOLOGISEN KOHTEEN KOEKAIVAUS

VIIALA, MUSTILA 2

Kunta: Viiala
Kylä: Varrasniemi
Paikannimi: Mustila 2
Kohteen laji: asuinpaikka
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikausi
Rauhoitusluokka: aikaisemmin 2
Muinaisjäännösrek: 928 01 0004
Tarkastus: Ulla Lähdesmäki 12., 22.5.2002 ; kaivajina Jaana Gustafsson ja Miina Jokela Tampereen museoista
Sijainti: Peruskartta 2114 08 VIIALA
 Koordinaatit:
 KKJ x = 6788 670 y = 2488 930 z = 90m mpy (alueen keskipiste)
 YKJ p = 6792 880 i = 3327 710

Hoito ja kunto: kivikauden asuinpaikkalöytöjä peltoalueella, jota aktiivisesti viljellään

Tila- ja omistajatiedot

Tila: RN:o 4:148 Mustila
Maanomistaja: Aaro Mustila
Osoite: Tähdentie 32, 37830 VIIALA, p. 03-5435015
Kiinteistötunnus: 928-424-0004-0148

RN:o 1:53 Penttilä
 Eero Mattila
 Jatinraitti 2, 37830 VIIALA
 928-424-0001-0053

Aikaisemmat tiedot: Inventointi Annikki Nisula 1943, s. 4 (irtolöytöpaikka),

inventointi Vadim Adel 1996, s. 23 (2. lk asuinpaikka)

- Aikaisemmat löydöt:** HM 678:4 kiviesineen katkelma (1910), KM 29971:1-2 (v. 1996/ Kvartsi- ja pii-iskoksia)
- Tarkastuslöydöt:** KM 33395:1-4 (kvartsi-iskoksia, pii-iskos)
- Kartat:** Ote perusCD Häme versio 99, PiSa-lupa 75/4033/1999
1:7500, kopio Varrasniemen asemakaavakartasta 1: 2000
- Negatiivit:** -
- Diat:** -
- Tarkastuksen aihe:** Viialan kunnan Varrasniemen kylään laadittiin asemakaavan muutosta vuonna 2002. Kaavaluonnoksessa Mustilan kiviikauden kohteiden alueelle (Mustila 2 ja 3) oli suunniteltu rakennuspaikkoja omakotialueelle. Kaavaa koskevan viranomaisneuvottelun johdosta Pirkanmaan maakuntamuseo teki ko. asuinpaikkojen alueelle koekaivauksen, jonka tarkoituksena oli selvittää, onko Mustila 2:n ja Mustila 3:n alueella säilynyt asuinpaikan kulttuurikerrosta. Tutkimuksen perusteella voitaisiin määrittellä, voidaanko alueelle suunnitella rakentamista.
- Kohteen kuvaus:** Jumusen järven eteläpuolella sijaitsevan Varrasniemen alueella sijaitseva peltoaukea, jonka keskiosassa, järven rantaan vievän Kalatien molemmin puolin, kiviikautinen asuinpaikka loivasti lounaaseen viettävässä savimaastossa.
- Havainnot ja toimenpiteet:**
Savipitoinen peltomaa oli koekuopituksen aikaan kylvetty ja äestetty tasaiseksi. Maa oli kuivaa, mutta kvartsit erottuivat kuitenkin hyvin pellon pinnassa. Koekuopitus aloitettiin pintapoimimalla asuinpaikan ala ja peltoaluetta laajemminkin. Poiminnassa havaittiin kvartsimateriaalia, jonka levintä painottui erityisesti tunnetun asuinpaikan pohjoispuolelle, välittömästi Kalatien länsipuolelle n. 20 m levyisenä vyöhykkeenä (osa artefakteista jätettiin vielä maahan). Tunnetulta asuinpaikka-alueelta pintapoimintalöytöjä havaittiin hyvin niukasti. Muutamia kvartseja havaittiin pellon pinnassa Kalatien itäpuolelta. Pintapoiminnan jälkeen peltoon merkittiin intuitiivisin perustein (pintapoimintalöytö, v. -96 tehty asuinpaikan rajausta ja topografia) paalut, joiden kohdalle kaivettiin lapiolla ja syvemmältä lastoilla n. 35 x 40 cm kokoiset koekuopat (23 kpl). Viidestä kuopasta löytyi kvartsi-iskos tai pii-iskos joko pinnasta tai 5-25 cm syvyydestä. Maa-aines kaikissa kuopissa oli voimakasta savea, joka muuttui kuopissa n. 35 cm syvyydessä tiiviiksi siniharmaaksi saveksi. Missään kuopassa ei havaittu kulttuurikerrosta, nokimaata, hiiltä tai kiviä. Kuoppien perusteella pellon koneellinen maanmuokkaus on rikkonut maakerrokset asuinpaikan alueella tehokkaasti ja ilmeisesti pitkän aikaa eikä ehjiä kiinteitä

3

rakenteita enää ollut jäljellä. Auras ja äestys ovat liikuttaneet pintakerroksissa olevia esineitä laajahkolla alueella.

Ks. koekuoppakartta

Ympäristö ja maasto:

Jumusen Siukonlahden rannasta n. 150 m etelään, loivasti lounaaseen viettävä peltoaukea. Asuinpaikan halkoo NW-SE –suuntaisesti Kalatie.

Laajuus:

Vuoden 1996 inventoinnissa asuinpaikan laajuudeksi määriteltiin 0,5 ha

Ehdotus suoja-alueeksi:

Asuinpaikan rajaukseen sisältyi löytöalue ja arvio suoja-alueesta

Luokitusehdotus: 3

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:

Varrasniemen alueelle laadityssa asemakaavaehdotuksessa peltoaukealle, jossa Mustila 2 sijaitsee, on osoitettu omakotitontteja (AO) Kalatien molemmin puolin. Koekuopituksen tuloksen perusteella asuinpaikan todettiin tuhoutuneen kokonaan maankäytössä eikä alueelle siten ole enää muinaismuistolaista johtuvaa estettä rakentamiselle (Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto diar. 91/5423/2002).

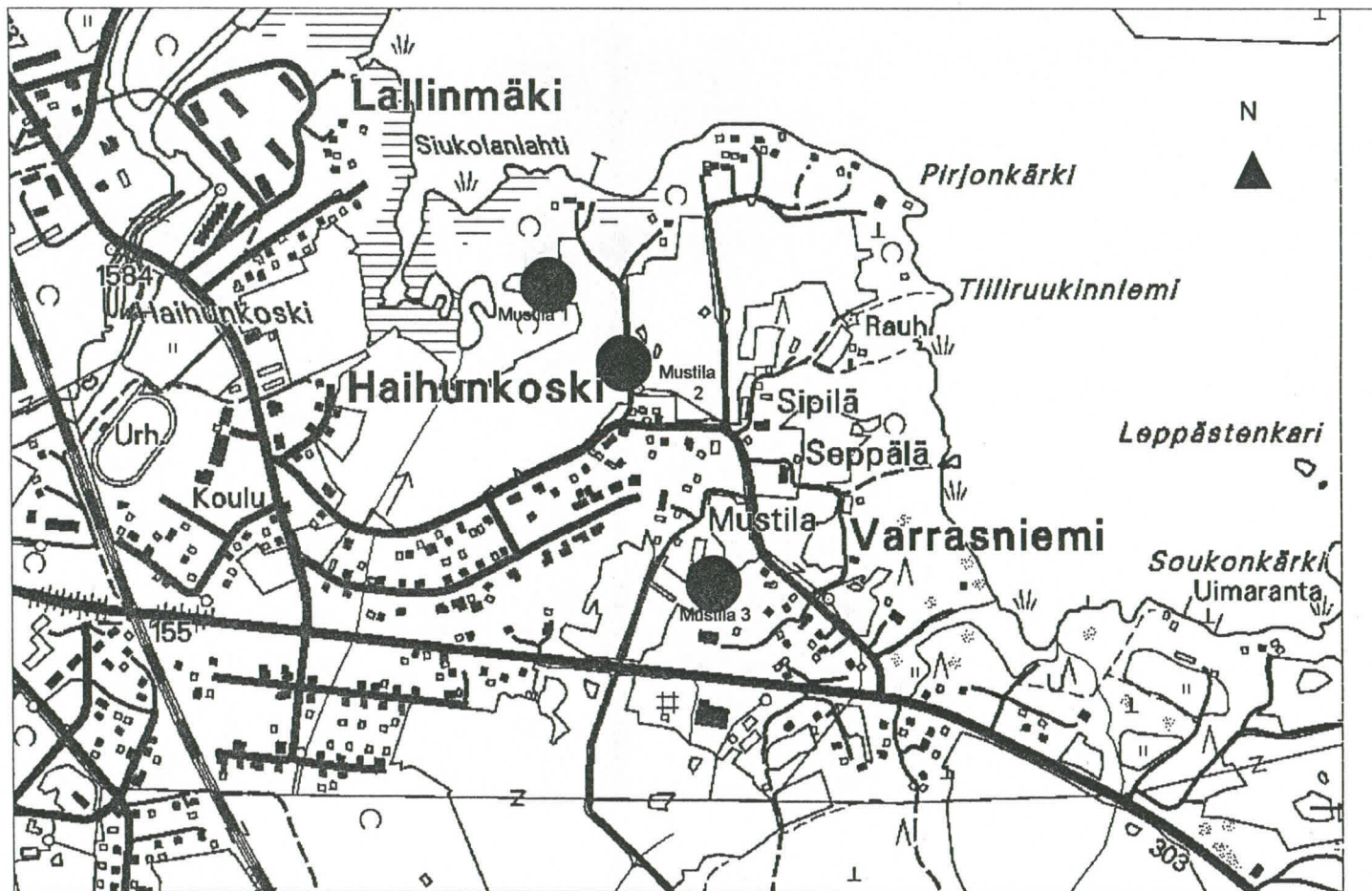
Muuta:

Koekuopituksen yhteydessä pellon pintaan jätettiin jonkin verran kvartsiaineistoa, koska kohteen statuksen pohdinta tehtiin sen jälkeen. Koska alue vapautuu mahdolliselle rakentamiselle, paikalla tulisi vielä myöhemmin tehdä täydentävä pintapoiminta ennen kaavan toteutumista.

Tampereella 22.1.2003

Ulla Lähdesmäki

VIIALA, VARRASNIEMI, MUSTILA 1-3
2002 U. Lähdesmäki

1:7500

Asuinpaikan (M 2) ja irtolöytöpaikan (M3) koekuopitus

● muinaisjäännös

VIIALA, MUSTILA 2
2002 U. Lähdesmäki
1:2000
Kivikauden asuinpaikan koekuopitus

● koekuoppa

PerusCD Häme versio 99, PiSa lupa 75/4033/1999

